

Sygn. akt V GC 2628/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Paweł Rynko
Protokolant:	stażysta Agnieszka Olechna

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2018 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.

przeciwko J. Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. Ł. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. kwotę 4546,97 zł (cztery tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych 97/100) wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 358,07 zł od dnia 31 maja 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 177,12 zł od dnia 8 lipca 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 880,85 zł od dnia 12 lipca 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1023,12 zł od dnia 3 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1009,42 zł od dnia 27 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1098,39 zł od dnia 5 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1308 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Paweł Rynko

Sygn. akt V GC 2628/17

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu o zasądzenie od pozwanego J. Ł. kwoty 4.546,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot i dat wymagalności. Nadto, wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego żądania podał, że pozwany dokonywał zakupów towarów w jego firmie. W związku z realizacją zamówień wystawiał faktury VAT. Współpraca między stronami trwała w okresie od 27 maja 2014 r. do 04 stycznia 2016 r. powód sprzedawał pozwanemu środki czystości, które każdorazowo były odbierane przez pracownika pozwanego.

Pozwany nie zapłacił należności z nich wynikających. (k. 2-4)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie dnia 16 listopada 2016 r. nakazano pozwanemu, aby zapłacił powodowi całość należności dochodzonych pozwem wraz z kosztami procesu (k. 5).

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, wskutek przywrócenia mu terminu do jego wniesienia.

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2017 r. sprawę przekazano do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Pozwany J. Ł. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany, wskazał, że w związku z zawartymi umowami powódka wystawiła pozwanemu 6 faktur VAT. Należności z tytułu faktur stały się wymagalne w dniach 31 maja 2014 r., 7 lipca 2014 r., 12 lipca 2014 r., 3 sierpnia 2014 r., 27 sierpnia 2014 r., 5 stycznia 2016 r. Pozwany wskazał, że roszczenie z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przedawniają się upływem lat dwóch co jest skróceniem terminu z art. 118 k.c. Tym samym pozwany wskazał, że należności z przedstawionych przez powódkę faktur Vat nr (...), przedawniły się odpowiednio w dniach: 31 maja 2014 r., 7 lipca 2014 r., 12 lipca 2014 r., 3 sierpnia 2014 r., podczas gdy pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do Sądu w Lublinie dnia 17 sierpnia 2016 r., a więc niemal dwa lata po upływie terminów przedawnienia. Oznacza to, że roszczenia powódki są w całości przedawnione (tak w zakresie należności głównej jak i odsetek), przekształciły się więc w zobowiązania naturalne, a tym samym pozwany ma możliwość uchylenia się od ich zaspokojenia. W odniesieniu do faktury VAT nr (...) należy podkreślić, że brak na niej podpisu dłużnika. Ponadto faktury przedstawione przez powoda nie są poświadczone za zgodność z oryginałem. (odpowiedź na pozew k. 56-60)

Ustosunkowując się do stanowiska pozwanego powód wskazał, że w grudniu 2014 r. doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczeń wynikających z przedstawionych faktur. Pozwany uznał roszczenie powoda i zobowiązał się do dokonywania spłat. (stanowisko powoda k. 69)

Sąd ustalił, co następuje:

Powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. w ramach prowadzonej działalności sprzedawał i wydawał pozwanemu J. Ł. towary na potrzeby jego działalności.

W związku z realizacją umów zawieranych ustnie powód wystawił na rzecz pozwanego m. in. następujące faktury VAT:

- Faktura VAT nr (...) z dnia 27 maja 2014 r., na łączną kwotę 358,07 zł z terminem płatności do 30 maja 2014 r.;
- Faktura VAT nr (...) z dnia 06 czerwca 2014 r., na łączną kwotę 177,12 zł z terminem płatności do 06 lipca 2014 r.;
- Faktura VAT nr (...) z dnia 11 czerwca 2014 r., na łączną kwotę 880,85 zł z terminem płatności do 11 lipca 2014 r.;
- Faktura VAT nr (...) z dnia 2 lipca 2014 r., na łączną kwotę 1023,12 zł z terminem płatności do 02 sierpnia 2014 r.;
- Faktura VAT nr (...) z dnia 26 lipca 2014 r., na łączną kwotę 1009,42 zł z terminem płatności do 26 sierpnia 2014 r.;
- Faktura VAT nr (...) z dnia 04 stycznia 2014 r., na łączną kwotę 1098,39 zł z terminem płatności do 04 stycznia 2016 r.;

(dowód: faktury VAT k. 42-47)

Faktury zostały dostarczone pozwanemu, a towar wydany. Świadczą o tym złożone na fakturach podpisy. Łączne zadłużenie pozwanego związane z tym, że strony pozostawały w stałych relacjach opiewało na kwotę 30-40 tyś. złotych.

(bezsporne)

Na w/w fakturach widnieje podpis M. S. – pracownika pozwanego, który odbierał towar. Na ostatniej fakturze nr (...) nie ma podpisu pracownika pozwanego, ponieważ towar objęty faktura został zamówiony telefonicznie i pozwany prosił, aby towar zostawić w magazynie u sąsiada. W tym czasie M. S. który wcześniej potwierdzał odebranie towaru nie pracował u pozwanego. Późniejszych zamówień przez telefon powódka nie realizowała ze względu na brak płatności za ostatnią fakturę.

(dowód: zeznania świadka S. K. k. 79v-80, zeznania świadka M. S. k. 80-80v, zeznania pozwanego J. Ł. k. 81)

Pozwany miał zaległości wobec powoda. Na 16 kwietnia 2014 r. zaległość wynosiła około 30 000 zł. W związku z tym strony ustalił, że pozwany będzie spłacał zaległości w kwotach po 1.200 zł miesięcznie. Porozumienie między stronami dotyczyło całego zadłużenia pozwanego. Faktury dołączone do pozwu były objęte tym porozumieniem. Pozwany miał spłacać faktury zgodnie z datą ich wystawienia, zaczynając spłatę od najstarszych z nich. Powód miał księgować wpłaty na faktury najdawniej wymagalne.

(dowód: zeznania świadka S. K. k. 79v - 80, zeznania świadka M. S. k. 80-80v, zeznania pozwanego J. Ł. k. 81)

Pozwany dokonywał częściowych spłat zadłużenia za faktury wystawiane przez powódkę w latach 2013 i 2014 w ratach na kwoty od 1.500 zł do 1.200 zł. W tytułach przelewów wskazano: (...) czy (...). Ostatnia wpłata z zaznaczeniem, że dotyczy faktur zaległych datowana jest na dzień 27 marca 2015 r.

(dowód: potwierdzenia przelewów k. 71-74)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony. Ostatecznie pozwany nie kwestionował faktu autentyczności faktur i zobowiązań z nich wynikających. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków S. K. oraz M. S., a także częściowo na dowodzie z zeznań strony pozwanej J. Ł.. Powyższe osobowe źródła dowodowe były przydatne dla ustalenia zakresu łączącej strony umowy, jej wykonywania, sposobów płatności oraz rozliczeń między stronami.

Odnośnie zeznań pozwanego Sąd nie dał im wiary w części w jakiej pozwany twierdził, że nie było porozumienia odnośnie spłaty istniejących zaległości w tym faktur dołączonych do pozwu. Zeznania pozwanego są w tym zakresie sprzeczne z zeznaniami świadków S. K. i M. S. oraz z dowodami wpłat na kolejne faktury. Świadkowie jednoznacznie wskazali, że było porozumienie zgodnie z którym pozwany miał spłacać zadłużenie na kolejne zaległe faktury. Zeznania świadków korespondują z dowodami wpłat. Wobec tego stanowisko pozwanego w/w zakresie jest niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy i zmierzało jedynie do uniknięcia odpowiedzialności za powstałe zobowiązania.

Fakt, że pozwany otrzymał towar objęty fakturami był bezsporny. Sam pozwany przyznał tą okoliczność w trakcie przesłuchania stron. Wskazał, że mogło tak być, że towar z ostatniej faktury z 2016 r. został pozostawiony w magazynie sąsiednim. Pozwany nie wykazał, że za ten towar zapłacił. Żądanie powoda o zapłatę kwoty wynikającej z tej faktury jest więc uzasadnione.

Co do pozostałych faktur zeznający pracownik pozwanego M. S. potwierdził fakt złożenia podpisu na fakturach, co oznacza, że towar został dostarczony pozwanemu. Pozwany nie twierdził, że którąś z faktur opłacił. Nie przedstawił też na tą okoliczność żadnego dowodu. W takiej sytuacji rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się do ustalenia, czy

roszczenia z faktur wystawionych w 2014 r. (k. 42 – 46) się przedawniło w szczególności, czy doszło do uznania roszczenia i przerwania biegu terminu przedawnienia.

Zdaniem Sądu w sprawie doszło do uznania niewłaściwego roszczenia i datę uznania niewłaściwego roszczenia należy łączyć z datą dokonania wpłaty przez pozwanego na kolejne faktury. Ostatnia wpłata z wyraźnym zaznaczeniem, że dotyczy zaległych faktur została dokonana w dniu 27 marca 2015 r. (k. 74).

Uznanie roszczenia może być właściwe lub niewłaściwe. O uznaniu roszczenia można mówić wtedy, gdy określone zachowania dłużnika dotyczą w sposób jednoznaczny skonkretyzowanego, skierowanego przeciwko niemu roszczeniu. Dla zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego. Do uznania roszczenia może dojść przez każde zachowanie się zobowiązanego, które choćby nie wyrażało zamiaru wywołania takiego skutku – dowodzi świadomości zobowiązanego istnienia roszczenia i tym samym uzasadnia przekonanie uprawnionego, że zobowiązany uczyni zadość roszczeniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 06.04.2017 r. I ACa 892/16).

Uznanie roszczenia (art. 123 § 1 pkt 2 kc) stanowi czynność prawną w której dłużnik potwierdza swe zobowiązanie, zasadniczo mając na celu jego ustalenie lub zabezpieczenie. Uznanie jest więc przejawem lojalności dłużnika wobec wierzyciela i zapobiega wytaczaniu niepotrzebnych powództw. Uznanie niewłaściwe polega na tym, że dłużnik nie składa wprawdzie wyraźnego oświadczenia o uznaniu roszczenia, lecz na podstawie objawów jego zachowania wierzyciel może zasadnie przyjmować, że dłużnik ma świadomość ciążącego na nim zobowiązania i ma zamiar dobrowolnego spełnienia świadczenia, ponadto dłużnik uznaje w takim wypadku świadczenie za istniejące, nie kwestionuje go. Sens instytucji uznania roszczenia polega na tym, że dłużnik zapewnia wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się upływu przedawnienia roszczenia, gdyż uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 09.02.2017 r. V ACa 374/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20.04.2016 r. I ACa 1063/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8.04.2016 r. I ACa 1481/15). Uznanie (właściwe i niewłaściwe) nie wymaga zachowania szczególnej formy prawnej, i może być dokonane nie tylko w sposób wyraźny, ale także przez podjęcie czynności, z których wynika, że dłużnik jest świadomy długu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 08.10.1982 r. I CZ 106/82). Uznanie musi mieć miejsce przed upływem okresu przedawnienia.

Uwzględniając powyższe na gruncie sprawy stwierdzić należy, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że pozwany nie kwestionował istnienia zadłużenia wobec powoda w tym zadłużenia z faktur dołączonych do pozwu. Co więcej strony doszły do porozumienia, że pozwany będzie to zadłużenie spłacał. W świetle zeznań świadków jasnym jest, że porozumienie to obejmowało także zaległości z faktur dołączonych do pozwu. W porozumieniu ustalono, że będą pozwany będzie spłacał po 1200 zł. Są dowody takich wpłat, potwierdzają to także zeznania świadka M. S.. Ustalono też było, że spłaty będą dotyczyły faktur najdalej wymagalnych, aż pozwany spłaci ostatnie z faktur nieopłaconych w tym faktury dołączone do pozwu. W takiej sytuacji każda wpłata dokonana przez pozwanego musi być traktowana jako realizacja porozumienia i należy oceniać ją jako uznanie niewłaściwe długu. Skoro pozwany dokonywał wpłat to jasnym jest, że potwierdzał istnienie zobowiązania i, że zobowiązanie to spełni zgodnie z porozumieniem. Przelew z tytułem płatności (...) znaczy, że pozwany nie kwestionował istnienia zobowiązania i wynikało z tego, że będzie uiszczal kolejne faktury zgodnie z zawartym porozumieniem. W dniu dokonania przelewu na zaległe faktury z zachowania pozwanego wynikało, że nie kwestionuje zadłużenia w tym zadłużenia wynikającego z faktur dołączonych do pozwu. Przy takim zachowaniu pozwanego wierzyciel nie miał podstaw do uznania, że faktury nie zostaną spłacone. Powód mógł więc być przekonany o tym, że dłużnik jest świadomy swoich zaległości i, że spełni świadczenie zgodnie z porozumieniem. Dokonanie wpłaty należy więc ocenić jako uznanie niewłaściwe istniejącego długu. Spowodowało to przerwanie biegu przedawnienia.

Taka ocena zachowania dłużnika jest możliwa z uwagi na kontekst sytuacji. Bezspornym jest fakt istnienia zadłużenia oraz fakt, że pozwany miał to zadłużenie stopniowo spłacać. Ustalenie to dotyczyło także faktur załączonych do pozwu. Strony określiły raty po 1200 zł miesięcznie i do momentu, gdy pozwany spłacał raty nie było po stronie powoda

powodów by wytaczać powództwo, czy też dążyć do innego sposobu przerwania biegu przedawnienia. Wpłaty dłużnika były wyrazem jego lojalności i świadczyły o niekwestionowaniu istniejącego roszczenia. Inaczej rzecz ujmując póki pozwany wpłacał, to jasne było, że dług nie kwestionuje i że ma zamiar go spłacić. Powód nie miał więc potrzeby by wytaczać powództwo skoro pozwany spłacał roszczenie i go nie kwestionował. Każda wpłata na kolejne faktury musi być oceniana zdaniem sądu jako uznanie niewłaściwe całego zadłużenia. Była realizacją porozumienia i świadczyła o tym, że pozwany je realizuje i nie kwestionuje zadłużenia. Dopiero z momentem, gdy pozwany zaprzestał dokonywania wpłat wierzyciel miał prawo przypuszczać, że dług nie zostanie spłacony. Od momentu ostatnie wpłaty w której wskazano, że dotyczy ona kolejnych faktur, a więc, że stanowi realizację zawartego porozumienia, należy liczyć termin przedawnienia. Skoro ostatnia taka wpłata została dokonana w marcu 2015 r. a powództwo wniesiono w sierpniu 2016 r. to do przedawnienia roszczenia nie doszło.

Trzeba zwrócić uwagę, że porozumienie co do spłat obejmowało całe zadłużenie pozwanego w tym nieopłacone faktury dołączone do pozwu. W dowodach wpłat nie musiały więc być wyszczególnione poszczególne faktury, aby ocenić takie zachowanie jako uznanie niewłaściwe roszczenia dochodzonego pozwem.

Inne rozumowanie spowodowałoby, że po zawarciu porozumienia, mimo jego realizacji część roszczeń mogłaby ulec przedawnieniu.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 535 kc w zw. z art. 123 § 1 kc zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.546,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami wyszczególnionymi w punkcie I wyroku. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc, zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powód poniósł koszty w postaci opłaty od pozwu (91 zł), opłaty od pełnomocnictwa (17 zł) i kosztów zastępstwa prawnego (1 200 zł), a zatem zasądzono od pozwanego na jego rzecz kwotę 1.308 zł.

SSR Paweł Rynko